

Total No. of Printed Pages—8

2 SEM TDC GEED (CBCS) 2 (A/B)

2 0 2 4

(May)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-2

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-2 (A)

(Human Rights Education)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) মানৱ অধিকাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define human rights.

(b) সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত 'সমতাৰ অধিকাৰ'
অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে?

In which Article of the Indian
Constitution is 'right to equality' included?

(2)

- (c) মহিলাৰ বিৰুদ্ধে হিংসাৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
Mention one cause of violence against women.
- (d) সন্ত্রাসবাদ ৰোধৰ এটা উপায় উল্লেখ কৰা।
Mention one measure to check terrorism.
- (e) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষা কি?
What is human rights education?
- (f) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ এটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।
Write one limitation of human rights education.
- (g) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ লগত জড়িত এটা সংস্থাৰ নাম লিখা।
Name one agency of human rights education.
- (h) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ লগত জড়িত এটা গোলকীয় পৰ্যায়ৰ বেচৰকাৰী সংস্থাৰ নাম লিখা।
Name one global NGO associated with human rights education.

24P/1083

(Continued)

(3)

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 4×4=16
Answer the following questions in brief :
- (a) মানৱ অধিকাৰৰ পৰিসৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।
Discuss the scope of human rights.
- (b) শিশু শ্ৰমিক সমস্যাৰ যি কোনো চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে লিখা।
Write any four causes of child labour problem.
- (c) ভাৰতবৰ্ষত মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
Discuss the need for human rights education in India.
- (d) মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰত বাহুসংঘৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
Discuss the role of the United Nations towards promoting human rights education.
3. মৌলিক অধিকাৰ কাক বোলে? মৌলিক অধিকাৰ আৰু মৌলিক কৰ্তব্যৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+5=7
What is fundamental rights? Discuss the relationship between fundamental rights and fundamental duties.

24P/1083

(Turn Over)

(4)

4. ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনক কিয় মানৱ অধিকাৰ আন্দোলন বুলি ক'ব পৰা যায়? যুক্তি দৰ্শোৱা। 7
Why can freedom movement of India be termed as human rights movement? Justify.
5. ভাৰতত মহিলাৰ বিৰুদ্ধে হোৱা হিংসাৰ কাৰণসমূহ সন্দৰ্ভত ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 7
Explain the causes of violence against women in India.
6. সন্ত্রাসবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতত সন্ত্রাসবাদ নিৰ্মূলৰ বাবে অতি কমেও পাঁচটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা। 2+5=7
Define terrorism. Suggest at least five measures to check terrorism in India.
7. মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ উন্নীতকৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 7
Discuss the factors of promoting human rights education.
8. মাধ্যমিক স্তৰৰ মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম কিদৰে যুগুত কৰিবা, আলোচনা কৰা। 7
How would you develop curriculum of human rights education at secondary level of education? Discuss.

(5)

9. ৰাজ্যিক মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যবিধিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+4=7
Discuss the powers and functions of the State Human Rights Commission.
10. মানৱ অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বৈদ্যুতিন গণসংযোগ মাধ্যমসমূহৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। 7
Write the role of electronic mass media in promoting human rights.

Paper : GE-2 (B)

(Gender and Education)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following questions :
- (a) 'Gender' শব্দটো কি শব্দৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?
From which word is the term 'gender' derived?
- (b) পুৰুষতন্ত্ৰ কি?
What is patriarchy?
- (c) কন্যা ভ্ৰূণ হত্যাৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
Mention one cause of female foeticide.
- (d) লিংগ সামাজিকীকৰণ কি?
What is gender socialization?

(6)

(e) একক-লিংগ বিদ্যালয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

Define single-sex school.

(f) অন্তর্ভুক্তিকৰণ শিক্ষা কি?

What is inclusive education?

(g) মহিলাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় আয়োগ কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল?

When was the National Commission for Women established?

(h) সামাজিক ন্যায় কি?

What is social justice?

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা : $5 \times 4 = 20$

Write short notes on the following :

(a) লিংগ পৃথকীকৰণৰ প্ৰকৃতি

Nature of gender segregation

(b) শিক্ষাত বাল্য বিবাহৰ প্ৰভাৱ

Impact of child marriage on education

(c) শিশু-মিত্ৰ বিদ্যালয়

Child-friendly school

(d) মহিলা সংৰক্ষণ বিল আৰু লিংগ সমতা

Women Reservation Bill and gender equality

24P/1083

(Continued)

(7)

3. লিংগ ভূমিকা কি? ইয়াৰ প্ৰকৃতিসমূহ কি কি? লিংগ ভূমিকাৰ প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা। $2+5+6=13$

What is gender role? What are its nature? Discuss the types of gender role.

অথবা / Or

লিংগ প্ৰান্তীয়কৰণ কি? শিক্ষাত লিংগ প্ৰান্তীয়কৰণৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা। $3+10=13$

What is gender marginalization? Explain the impact of gender marginalization in education.

4. কন্যা জগ হত্যা আৰু কন্যা সন্তান হত্যাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য লিখা। কন্যা সন্তান হত্যাৰ কাৰণসমূহ কি কি? 'Beti Bachao, Beti Padhao' আঁচনিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। $4+5+4=13$

Write the difference between female foeticide and female infanticide. What are the reasons of female infanticide? Write briefly on the scheme 'Beti Bachao, Beti Padhao'.

অথবা / Or

লিংগ বৈষম্য সৃষ্টিত পৰিয়ালৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। লিংগ সামাজিকীকৰণত বিদ্যালয়ৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। $6+7=13$

Write the role of family in creating gender biases. Discuss the impact of school in gender socialization.

24P/1083

(Turn Over)

5. লিংগ সমতা শক্তিশালী কবি তোলাত পাঠ্যক্রম আৰু পাঠ্যপুথিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 7+6=13

Discuss the role of curriculum and textbook in strengthening gender equality.

অথবা / Or

- ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত বিদ্যালয় শিক্ষাৰ লিংগ-বিষয়ক কাৰকসমূহৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা। 13

Write a note on the gender-related issues in school education in the context of India.

6. লিংগ সমতা শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সমনীয়া দলৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে লিখা। 13

Write about the role of peer group in reinforcing gender equality.

অথবা / Or

- একক-লিংগ বিদ্যালয়ৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাৰ সম্পৰ্কে লিখা। 6+7=13

Write about the advantages and disadvantages of single-sex school.
